

Молодий комуніст

Орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

Виходить з 3 грудня 1939 р.

Вівторок, 11 грудня 1984 року

№ 148 (3499).

Ціна 2 коп.

Максимально використовувати вторсировину

Думаю, що нікого з радянських людей не залишила байдужою постанова ЦК КПРС «Про серйозні недоліки у використанні вторинних матеріальних ресурсів у народному господарстві», бо проблеми, які вона порушила, вимагають негайного розв'язання. Адже, як вказується, нерівнянність багатьох об'єднань і підприємств продовжують орієнтуватися головним чином на одержання первинних матеріалів. У результаті мільйони тонн сировини, придатної для повторного використання, вивозяться на звалища.

Наше об'єднання відас питаннями заготівлі вторинних ресурсів у містах Олександрії, Знам'яні та Кіровограді. Особисто я відповідаю за це справу в Кіровоградському районі обласного центру. І можу сказати, що багато підприємств і організацій району добросовісно ставляться до збирання вторсировини. Серед них інформаційно-обчислювальний центр, середні школи № 4, 9, 32. А от Кіровоградський завод радіоапаратури, м'ясокомбінат, об'єднання обласної фірми «Мобіль», оптово-роздрібної фірми «Взуття» не завжди справляються з планами заготівлі вторинних матеріалів. Цей недолік тепер необхідно виправляти.

Т. МУМИГА,
заготівельник обласного
заготівельного об'єднання
«Кіровоград-вторресурси».

Першорядне завдання журналістів, як і всіх ідеологічних працівників, — мобілізація трудящих на виконання рішень XXVI з'їзду партії, наступних Пленумів ЦК КПРС, положень і висновків, викладених у промовах Генерального секретаря ЦК КПРС, Голови Президії Верховної Ради СРСР товариша К. У. Черненка. Висвітлюючи хід соціалістичного змагання за реалізацію планів і соціалістичних зобов'язань одинадцятирічної п'ятирічки, боротьбу за зміцнення трудової і виробничої дисципліни, режим економії, підвищення продуктивності праці, інші важливі теми, журналісти повинні поєднувати масштабність порушуваних проблем, глибину аналізу з публіцистичною майстерністю, підвищувати ідейно-тематичний рівень публікацій, їх дієвість. Справою честі кожного журналіста є широкий показ підготовки до 40-річчя Перемоги радянського народу у Великій Вітчизняній війні, до виборів у Ради народних депутатів до XXVIII з'їзду КПРС.

Про це йшлося на звітновибірних зборах обласної організації Спілки журналістів України, які відбулися в суботу, 8 грудня, в Кіровограді. З доповіддю виступив голова бюро обласної організації СЖУ, редактор газети «Кіровоградська правда» Ю. Моторний. Про

Звітно-виборні збори журналістів

роботу ревізійної комісії обласної журналістської організації звітував голова комісії, редактор головної райгазети «Комуністична праця» І. Грива.

В обговоренні доповідей взяли участь Б. Куманський — завідувач відділом редакції газети «Кіровоградська правда», В. Вовченко — редактор вільшанської районної газети «Ленінська зоря», В. Урсатьєва — відповідальний секретар редакції олександрійської міськрайонної газети «Ленінський прапор», М. Біденко — власний кореспондент газети «Радянська Україна», Г. Ключок — відповідальний секретар обласної організації Спілки письменників України, О. Шкабой — завідувач відділом обласного комітету по телебаченню і радіомовленню, Б. Волошин — редактор ульяновської районної газети «Ленінець», Т. Кудря — завідувач відділом редакції обласної газети «Молодий комуніст», М. Житній — відповідальний секретар редакції компаніїської район-

ної газети «Прапор Леніна».

Збори прийняли постанову, в якій визначено завдання обласної організації Спілки журналістів України на наступний період. Обрано новий склад бюро і ревізійної комісії обласної журналістської організації.

На зборах виступив секретар обкому Компартії України А. І. Погребняк. В роботі зборів узяла участь заступник голови обласного комітету Е. М. Чабаненко.

Відбулося організаційне засідання новообраного бюро обласної організації Спілки журналістів України. Головою бюро обраний Ю. Д. Моторний — редактор газети «Кіровоградська правда», відповідальним секретарем — А. І. Проскуров — головний редактор обласного комітету по телебаченню і радіомовленню. На організаційному засіданні ревізійної комісії головою комісії обраний І. Д. Грива — редактор головної районної газети «Комуністична праця».

Всесоюзна науково-практична конференція

Стратегічні завдання ідеологічної діяльності партії у світлі рішень її XXVI з'їзду визначив червневий (1983 р.) Пленум ЦК КПРС, на якому з доповіддю «Актуальні питання ідеологічної, масово-політичної роботи партії» виступив товариш К. У. Черненко. Зумовлені насущними потребами етапу розвинутого соціалізму, особливостями протиріччя двох світових систем рішення Пленуму збагатили теорію і практику ідеологічної роботи, стали важливою ланкою в ідейному житті партії.

Питання більш ефективного використання багатого арсеналу засобів комуністичного виховання трудящих обговорюють учасники Всесоюдної науково-практичної конференції «Вдосконалення розвитку соціалізму й ідеологічна робота партії у світлі рішень червневого (1983 р.) Пленуму ЦК КПРС». Вона відкрилася 10 грудня в Москві, в Будинку політичної освіти ММК і МК КПРС.

У роботі конференції беруть участь секретарі і завідувачі відділами пропаганди й агітації ЦК Компартії союзних республік, секретарі крайкомів, обкомів, окружкомів, раду

міськкомів партії, заступники голів Рад Міністрів союзних і автономних республік, група заступників голів виконкомів крайових і обласних Рад народних депутатів.

Тривалими оплесками зустріли присутні товаришів М. С. Горбачова, В. В. Гріншину, Г. В. Романова, П. Н. Демічева, В. І. Долгих, Б. М. Пономарьова, М. В. Зимишину, І. В. Канітонова, Е. К. Лігачова, К. В. Русакова, М. І. Рижкова.

Конференцію відкрив секретар ЦК КПРС М. В. Зимишін. Він оголосив привітання товариша К. У. Черненка учасникам конференції, яке було зустрінуто бурхливими, тривалими оплесками.

Тепло зустрінутий присутніми з доповіддю «Жива творчість народу» виступив член Політбюро ЦК КПРС, секретар ЦК КПРС М. С. Горбачов.

Доповідь була вислухана з великою увагою і не раз переривалась тривалими оплесками.

У питаннях організації ідеологічної, агітаційно-масової роботи виступив секретар ЦК КПРС М. В. Зимишін.

Конференція продовжує роботу.

(ТАРС).

ЖОДНИХ ПРОБЛЕМ?

Ось уже минує четвертий місяць, відколи перші добровольці прибули на «Червону зірку». За цей час уже можна в основному освоїтися, працювати продуктивніше.

Визнаю, перше враження у мене особисто від побаченого було сильним. Велетенська «сірникова коробка» інженерно-лабораторного корпусу світилась наскрізь — проміжки ті ми мали заповнити бетоном та цеглою.

В об'явах, які були розклені по місту, запам'яталось: «Бажаючі можуть пабути спеціальність за місцем роботи». Я працював на Кіровоградському заводі радіоапаратури, а коли прочитав оголошення, не вагався — пішов працювати на ударну комсомольську будову.

Нині ми вже працюємо на внутрішніх операціях всередині чотиринадцяти корпусу. Інженерно-лабораторний корпус уже позаду. Не приховую — останній став добрим-таки полігоном для випробування наших рук і характерів.

Є й в іншому зміни: на будові вже працює три ланки мулярів. Одна з них і далі під керівництвом Якова Смаглюка — вісім чоловік у першу зміну, сім — у

другу. Продуктивність, звичайно, зросла. Та, на жаль, майже автоматично зросли й проблеми.

Серед основних виділю дві — низький рівень кваліфікації та перебої в поставці будматеріалів. У першому випадку це не потрібно шукати, це — ми та управління тресту «Кіровоградмашбуд». Знаємо, що при його навчально-виробничому комбінаті є навіть спеціальна посада майстра по викладанню виробничих робіт. Однак, шпиро кажучи, цієї людини ми ще жодного разу в себе на майданчиках не бачили. Інструктори Дніпропетровського філіалу інституту «Укроргмашбуд» Л. І. Лісенко та Л. Г. Бабенко допомагають порадами (коли ми змушені для з'ясування питання звертатися до них). Однак це не вихід із ситуації — керівництво тресту в першу чергу має бути зацікавлене, щоб на його об'єкті працювали ним же навчені чи доведені спеціалісти.

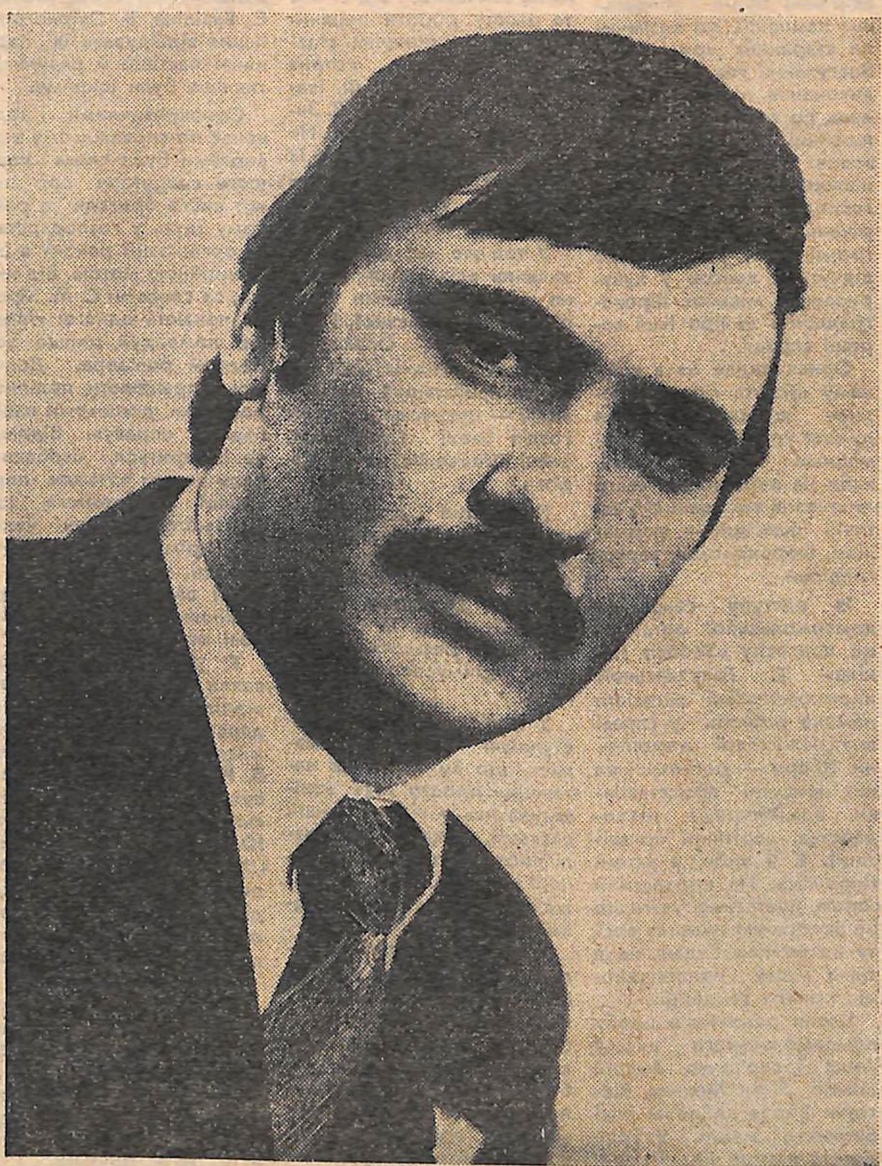
Самотужки всього не діждеш. Програма виробничого навчання працівників при проведенні будівельної школи передових методів

праці в трестах Придніпров'я з мулярних робіт», якою керуються наші інструктори, передбачає достатньо високі вимоги. Окремі з нас уже можуть заслужити схвалення професіоналів. Проте знань ще катастрофічно не вистачає. Чому б замість здогадок не знати нам, якої товщини розчин слід класти, які оптимальні розміри перемішок тощо. Фахових стропильників серед нас немає, а зрозуміло, як вони потрібні.

Неминуче утворюється не коло: для об'єктивної оцінки наших виробничих умінь — хоча б до рівня II розряду — має скластися кваліфікаційна комісія, куди входять місцеві спеціалісти, фахівці зі згаданого НВК. У питаннях (це щось на зразок екзамену із квитками) будуть не тільки мулярні роботи, а й бетонні, монтажні, про які ми, м'яко кажучи, все ще маємо туманну уяву. «Охолоджують» також і періодичні перебої в поставці будматеріалів: цегли, розчину, сходових маршів та майдачків.

Трудиться ми хочемо, віємо. Від керівництва ж чекаємо якнайактивнішого сприяння тому, щоб ударна комсомольська будова серед інших будов вирізнялась особливо високими виробничими темпами і виробністю.

П. СВИЧКАР,
член КМК мулярів тресту
«Кіровоградмашбуд».

Сьогодні в столиці нашої Батьківщини починає роботу XI з'їзд споживчої кооперації СРСР. В нічці минулого тижня до Москви відбула і делегація Кіровоградської області у складі 14 чоловік. Серед них — молодий механізатор колгоспу «Росія» Петрівського району Василь БУЛАВКА, високі виробничі успіхи котрого відомі читачам «Молодого комуніста».

Фото В. ГРИБА.

Виховуймо в собі духовність

Мн вже звикли (чи то в силу стереотипного мислення, чи з досвіду справді еразових виробничих колективів), що коли на зборах, конференціях представників передовиків розповідає з трибуни про життя своїх товаришів, колеги, то, відзначивши високі свої досягнення, скаже: «Вміємо ми не тільки ударно працювати, а й культурно і змістовно відпочивати». Ми вже звикли навіть до самої цієї фрази, яка від частого вживання встигла стати штампом і часом на неї просто не звертаєш уваги.

Кілька разів ця фраза прозвучала й із трибуни ХХХІІ Новоміргородської звітно-виборної комсомольської конференції. І на неї справді навряд чи хто звернув увагу, бо мовилась вона буденно і зовсім не підкріплювалась фактами, мовляв, невинно — так, щоб і не обійти, мовляв, словом у виступі культурно-масової роботи комітету комсомолу, але й щоб не розшифровувати. Найзручніше говорити загальними фразами.

Тому на цю фразу не звернули уваги. Зате скільки разів минулого суботнього дня в районному бу-

днику культури було сказано про те, що дозволя в первинних комсомольських організаціях — на низькому організаційному рівні, що в тому чи тому селі скучають вечорами хлопці і дівчата!

Так, вміють і люблять трудитися комсомольці району. Скільки на їхньому рахунку високих досягнень, цікавих і запалюючих ініціатив! Скільки добрих слів було сказано на адресу молодих робітників і колгоспників! Бо справді про що звітувати молоді. Взяти бодай останні ініціативи комсомольців. Юнаки і дівчата дали слово припасти сорок процентів кормів від загальної кількості. Ініціативу комсомольців колгоспів імені Чкалова та імені ХХІІ з'їзду КПРС схвалили бюро районного і обласного комітетів комсомолу. Співчани підтвердили свої слова ділом: їхній внесок — 132,8 тисячі тонн кормів для громадської худоби, тобто 41 процент від районного припасу.

«ХХХІІ районній комсомольській конференції — 33 ударні зміни», — цю ініціативу КМК кондитерського цеху комбінату громадського харчування і КМК АТІІ-10040 підтри-

мали всі комсомольсько-молодіжні колективи.

Перелік ударних трудових витяг можна продовжити.

А дозволя?

З виступу на конференції агронома колгоспу «Жовтень» Віктора Олійника: — Проблем у наших комсомольців на сьогодні є чимало. Одна з найбільш важких — використання вільного часу. Хотів би я зараз розказати про спортивні досягнення молодих односельчан, їхній культурний відпочинок, але нема про що. Культурно-масова робота у найкращому випадку зводиться до танців у клубі. А де гуртки художньої самодіяльності, де спортивні секції?

За останні два роки до нас жодного разу не приїжджали майстри мистецтв. А тому й заростає стежка до вогнища культури, а тому ріднішає нам домашній концертний зал з голубого екрана телевізора...

З виступу механізатора

колгоспу імені Шевченка Катерини Ісаєвої:

— Багато молоді покладає наше Коробчинне. Бо стикається з традиційними труднощами, і не вистачає сил, мужності їх перебороти. Насамперед треба дбати про те, щоб було куди піти після роботи хлопцям чи дівчатам. Треба їх самих залучати до творчості, до змістовного дозвілля.

Проблему дозволя не вирішити лише створенням, скажімо, вокально-інструментального ансамблю. Не треба штучно переносити форми відпочинку міської молоді в село. Село має свої традиції, але, на жаль, вони потихеньку відходять в історію. Наше завдання — повернути сільські обряди — комсомольські весілля, урочисті проводи до лав Радянської Армії...

З виступу заступника голови колгоспу імені Чкалова по роботі з молоддю Миколи Холодова:

— Якщо не працюють гуртки художньої самодіяльності в будинку куль-

турп центральної садиби господарства, то що говорити про відділків? А коли хлопцям увечері, то це до добра не доведе: у доповіді першого секретаря райкому комсомолу наводились красномовні цифри і факти. Не допомагає зовсім нам райком. А хочеться, щоб працівники районного комітету частіше приїжджали до наших сілчан, цікавилися їхніми буднями; щоб дозволили секретарю комсомольської організації не тільки з приводу сплати членських внесків.

Чому наш вільний час ми зводимо до дискотек? Дозволя — це не тільки розваги. Це й зустрічі з цікавими людьми, пізнавальні дискусії, виховання в собі духовності...

Про проблеми змістовного відпочинку комсомольців говорив мало не кожен виступаючий. І хоча в доповіді першого секретаря райкому комсомолу Валерія Буряка ця важлива ділянка комсомольської роботи справді зветься до діяльності місцевих дискотек (гострий критичний піддавався їхній репертуар — близько 70 відсотків пісень — зару-

біжні, — оформлення приміщень, поведінка відпочиваючих), та делегати з трибуни конференції доповнили доповідь. Розмова вийшла ділова.

Завдань для новообраного районного комітету комсомолу в плані розв'язання проблем організації дозволя молоді конференція поставила багато. Є над чим думати, до чого прикласти свої творчі зусилля. І братись за роботу треба, не відкладаючи її на потім, не перекладаючи на плечі старших.

На конференції виступили перший секретар Новоміргородського райкому партії В. А. Давидяк, завідувач відділом комсомольських організацій обкому комсомолу Олександр Сніжко.

У роботі конференції взяли участь заступник завідувача відділом організаційно-партійної роботи обкому Компартії України П. В. Маковський, лектор ЦК ЛКСМУ Борис Кузьмін.

В. БОНДАР,
спецкор «Молодого комунара».

ЗВІТИ І ВИБОРИ
В КОМСОМОЛІ

ШКОЛА ХЛІБОРОБСЬКОГО ГАРТУ

виці СПТУ № 36 Л. Діденко.

Звертаючись до учасників конференції Галина

Івалівна ТКАЧЕНКО сказала:

— У тваринництво молоді йде неохоче. Тож комсомольським організаціям сільських шкіл і господарств треба активніше впливати на вибір професії кожним, хто починає свій трудовий шлях.

З хорошою ініціативою виступив райком комсомолу: спільно з СПТУ № 36 намічалось відкрити курси майстрів, машинного доїння для випускників десятих класів. Однак цей почин не знайшов підтримки у господарствах району, хоча саме вони мають бути зацікавлені в цьому. Про це сказала з трибуни конференції Лілія ДІДЕНКО.

— Часто направляються до училища люди із слабкими знаннями за восьмичасову школу і ті, які не мають ні найменшого бажання вчитись. Від учителів шкіл ще можна почути «Не хочеш вчитись, одна тобі дорога — в СПТУ». Ні, товариші, настав той час, коли до училища повинні йти здібні учні. Бо як можна довіряти нову сільськогосподарську техніку неосвіченим та недисциплінованим людям?

Сама Лілія народилася і вросла в обласному центрі. Її часто запитують, чому вона, міська людина, обрала собі сільськогосподарську професію. Дівчина на те відповідає, що любить садити і квіти, а вирощувати їх — що може бути кращим? Такої ж думки і дванадцять її товаришів, які, закінчивши школи в Кіровограді, вирішили пов'язати своє життя з сільським господарством. В цьому, безперечно, величезну роль зіграли вчителі, які змогли прищепити своїм учням любов до землі і почуття відповідальності за її майбутнє.

Але не тільки керівникам господарств слід переглянути свою роботу по залученню молоді до сільськогосподарського виробництва, створенню для них умов для праці та побуту. Комсомольським ватажкам теж є про що подумати. Адже серед 588 доярок району лише 22 — комсомолки. Лише на кожній дев'ятій фермі створені КМК.

Але ті молоді люди, які присвятили своє життя роботі на селі, працювати вміють і люблять. Так, механізатори колгоспу імені Шевченка виступили з пропозицією про створення ланки по вирощуванню качаннестой. Партком та правління колгоспу пішли назустріч молоді. За ланкою було закріплено площу в 220 гектарів. З кожного гектара молоді механізатори збирали по 46,62 центнера зерна кукурудзи. Отже, довіря було виправдане.

На ХХХІІІ звітно-виборній районній комсомольській конференції були намічені нові орієнтири по вдосконаленню професійної роботи серед молоді, було розглянуто чимало інших проблем.

На конференції виступив відповідальний організатор ЦК ЛКСМ України В. М. Безкорований.

У роботі конференції взяли участь завідувач відділом пропаганди і агітації обкому Компартії України І. П. Оліфіренко та голова обласного спортивного комітету, член бюро обкому ЛКСМУ О. П. Березан.

Відбувся організаційний пленум райкому. Першим секретарем обрано С. В. Богомолу, другим — В. П. Ткача, секретарем — завідувачкою відділом учнівської молоді — Н. І. Квітку.

О. АНОХІНА,
спецкор «Молодого комунара».

Не тягар, а вияв довіри

Комсомольці й молоді Олександрійського району в сорок перший раз зібралися, щоб по-діловому окинути оком день учорашній, поділитися задумами на завтра.

У звітній доповіді першого секретаря райкому комсомолу Геннадія Недобиткіна, у виступах делегатів йшла мова про звичайні будні збиральних кампаній, які визначили старанних трудівників. Виступаючи говорили про виконання планових завдань по продажу державі пшениці, м'яса, молока, вовни. Про заготовлений півторарічний (а в деяких господарствах навіть дворічний) запас кормів для громадської худоби. Про відчутний внесок у кукурудзяний мільйон Кіровоградщини та про інші хороші справи.

Однак ледве не в кожному виступі гіркими нотами звучала б одна думка: успіхи були б вагомішими, теплі вищими, якби на перешкоді часто не ставали так звані суб'єктивні фактори — формалізм, бюрократизм, верхоглядство.

Із виступу секретаря комсомольської організації колгоспу «Заповіт Леніна» Т. Галузінської: «Комсомольські активісти немало роблять у справі внутрішньої дисципліни. Збори — регулярні, на них присутні представники адміністрації господарства, партійної організації. Є й хибі, з якими боремось. На превеликий сором, достатньої уваги ще не заслужило питання росту наших лав. Гадаю, не я одна можу констатувати цю прикру тенденцію».

Члени районного штабу комсомольського активу Алла Прокопенко, Андрій Іванов, Лідія Хижняк, Вікторія Берун та деякі інші активісти мають добрий досвід створення справді творчої атмосфери в роботі. Значна роль відводиться й педагогічним колективам, де серед кра-

щих у районі відомі молоді вчителі В. Правий, О. Анисимова, Г. Дмитрачкова, О. Перехрест, О. Нагірний. Боездатність комсомольського активу залежить, звичайно, і від стилю та змісту роботи первинних. Тут за приклад ставляться ватажки, котрі добре знає район: Ф. Іванов, Л. Кондратьєва, В. Захарченко, Г. Павленко. Не один комсорг задрить їх авторитету. Останній же — результат умілої роботи із сілчанами, активом.

У той же час далеко не виявили всіх можливостей на цій ниві ватажки Лікарівської, Шарівської, Протопівської, Олександрівської середніх шкіл. А також найбільших організацій — цукрозаводу, колгоспів імені Свердлова, імені Шевченка, імені Кірова.

Конкретне — доручення, котрим не «навантажено», а виявлено довіря — успіх у цьому. Важливі тут і збори, де слово може взяти будь-хто. Та нині ще не зник їх стереотип як чогось примусового, штучного.

У подібних випадках виступаючи широко зізнавалися, що їм часто як ватажкам просто ніяк зорієнтуватися у тій чи іншій ситуації. Чекають на кваліфіковану пораду старших колег, а вони не завжди охочі до такої «швидкої допомоги».

Із виступу секретаря комітету комсомолу СПТУ № 31 В. Жадана: «...Хотілося б, щоб райком комсомолу, зокрема, глибше вникав у питання, що турбують сілчан. Де потрібно, надавав достатню методичну допомогу — адже секретар первинної не завжди в силах розібратися».

Справді, окремі райкомівці нечасті гості в пер-

винних організаціях, дехто не вважає за потрібне особисто зустрічатися з рядовими сілчанами. На конференції називались їх прізвища, і запрошення делегатів Т. Галузінської, Є. Вавіліна, В. Озірного та інших відвідувати їх первинні частіше й результативніше були щирими.

Самокритичними і водночас по-справжньому відвертими були слова першого секретаря про те, що часто бригади з райкому йдуть у господарства та організації району з інспекційною метою. Від них же, за словами С. М. Кірова, чекають одного: «Менше командуй, менше зображай ревізора. Допоможи працювати, поділись досвідом, допоможи налагодити справу». Віддача не забирється, особливо, коли кожен ватажок первинної пам'ятатиме, що від нього сілчани чекають, крім контролю, ще й поради.

Усі зазначені проблеми знайшли відображення у постанові конференції.

У роботі конференції взяли участь завідувач відділом сільського господарства та харчової промисловості обкому партії В. Р. Маренкевич, перший секретар Олександрійського райкому партії Ю. Г. Целих, інструктор ЦК ЛКСМУ О. В. Шрамков, заступник завідувача відділом робітничої і сільської молоді обкому комсомолу В. Л. Добробатько.

Відбувся організаційний пленум райкому комсомолу. Першим секретарем обрано Г. О. Недобиткіна, другим — А. Л. Івахнюк, секретарем — завідувачкою відділом учнівської молоді — Н. І. Деміну.

І. КУЦЕНКО,
спецкор «Молодого комунара».

З БЛОКНОТА ЖУРНАЛІСТА

СЕРЦЕ ВДОВИ СОЛДАТСЬКОЇ

Я КОЮ вона була щасливою, коли побачила Арарата живим! Тільки як скинув спідню сорочку, жакнулася — всі груди обперезали бинти.

— Но побивайся, Софіє! — мовив капітан Алексанян. — Я живучий, Рани за кілька днів заживуть, і ми ще повоюємо.

— А я думала, ти вже назавжди повернувся.

— Е ні, там, за Дніпром, мій батальйон...

Через місяць капітан Арарат Алексанян поїхав знову на фронт. А ще за кілька тижнів у її дім зайшов листоноша зі звісткою: «Ваш чоловік загинув смертю героя в боях за українське місто Кіровоград»...

Де його могила? Чи не забули її люди? Хто скаже їй про це, хто повідає, при яких обставинах загинув її Арарат?

Сказали, розповіли. Червоні слідопити Палацу піонерів з Кіровограда написали їй у Ленінкан, що на меморіальному кладовищі в їхньому місті є гранітна плита, на якій золотом викарбуване ім'я її чоловіка.

Покликала Софія Багдасарівна двох синів:

— Збирайтеся. Дітей своїх із собою беріть. Всю рідню — сестер, невісток. Поїдемо до нього.

Цілий тиждень Софія Багдасарівна Хачатрян разом з своїми синами, внуками жила в нашому місті. З ранку й до вечора її бачили на кладовищі біля могили чоловіка. І квіти клала, і хліб-сіль.

Всі сльози виплакала. Та все сиділа над гранітною

плитою. А біля неї — внуки...

...У селі Красногірці Голованівського району Надія Леонтюк овдовіла однією з перших. Залишилася з маленькими дітьми. У сорон першому ще не знала, що нема на світі її Пилипа. Коли за селом ніпів жорсткий бій, сховалася із Віталієм і Людою в погріб. А як стихла нагода, дітей залишила в сусідки, а сама в степ, туди, де падали солдати. Несла воду і маленьку паличку. Дванадцять поранених воїнів розшукала в знівченому житті.

— Треба їх заховати від злого ока. Беріть по домівках, — сказала сусідкам. — На горища, в хлів. А може, й не треба приховувати, нажміть, що це ваші сини, чоловіки.

Рядовий Василь Данчен-

ко цілий місяць гоїв рани в її хаті. Вранці Надія нагодує дітей і його, а сама на станцію. Там щодня гнали полонених. Може, Пилипа побачить? Все, що мала в кишені, роздавала солдатам в полинялих гімнастерках, яких фашисти гнали в концтабір до Голованівська. Вартовий з автоматом якось відштовхнув жіночку, коли вона хотіла дати червоноармійцю окраску хліба і печену картоплю. А вона:

— Це мій чоловік!

І на весь майдан: — Пилипе, візьми! Це тобі діти передали.

Пропустили. І вона роздала все, що мала, солдатам.

А коли в Голованівському лісі було створено партизанський загін «Південний», до Надії Явухівни приходили вночі юні патріоти підпільної комсо-

мольської організації «Спартак». Приносили борщ. І солдатська вдова пекла для народних месників корні, прала білизну. Запроданець видав червоноармійців, котрі гоїли рани на хуторі Манжурна. Погнали їх аж у Кіровоград. І тоді Надія Леонтюк збрала жінок.

— Підемо за ними. Охорона тюрми не знає нас. Скажемо, що наш чоловік. Передамо харчі і, може, випросимо... Може, відпустять їх.

І пішли...

...Два сини було в робітника кіровоградського заводу «Червона зірка» Антона Антонова — Олександр і Євген. Чекали в сім'ї третю дитину. Найменший народився, коли кулеметник Антонов от-

римав свою першу бойову нагороду за форсування Південного Бугу. Ганна Яківна назвала хлопчика Антоном. А через кілька місяців жінка отримала лист з Москви:

«Шановна Ганно Яківно! Посилаю Вам Грамоту Президії Верховної Ради СРСР про присвоєння Вашому чоловікові Антону Антоновичу Антонову звання Героя Радянського Союзу як пам'ять про героя, подвиг його ніколи не забуде наш народ.

Голова Президії Верховної Ради СРСР М. ШВЕРНИК».

Він загинув, визволяючи молдавське село Ташлик...

Горе не зігнуло солдатську вдову. Вона пам'ятала останні слова свого чоловіка, коли він йшов на фронт: «Ти дітей у люди виведи. Щоб чесними були!».

Ось які вони, солдатські вдови! Щедрі серцем, душею, прості, але великі своєю вірністю.

І за це їм — наша людська шана.

...У селі Підвисокому Новоархангельського району дев'яносто жінок, які втратили найдорожчих людей на війні. І ось їх запрошують у будинок культури. Щоб поклонитись, щоб подякувати.

Йшли піонери Грушківської середньої школи Ульяновського району до солдатських вдов, щоб привітати зі святом і запросити на урок мужності. Колишня ланкова колгоспу імені Шевченка Ірина Савіна Крива розповіла їм:

— У перші повоєнні роки ой як важко було піднімати колгосп! Коли на току бригадири давали наряд іздовим і будівельникам, фронтовик Хома Федоро-

вич Рябокінь сказав: «Найперше треба зробити таке — піти до вдів, залатати сніпками дахи їхніх хат, тини полагодити». Це сказав комуніст, який став на війні інвалідом. Правильно сказав. Як це людськи, по-радянськи...

Перед тим уроком мужності секретар парткому колгоспу імені Шевченка Володимир Іванович Крижанівський говорив сільським активістам на бесіді про підготовку до 40-річчя Перемоги:

— Вже немає такого, щоб вдовина хата була найгіршою. І вулиці, що ведуть до них, заасфальтовані. А тепер би викопати в кожному їхньому обійсті криниці. Щоб не ходили старенькі далеко по воду...

Не знали ще тоді піонери і комсомольці про сказане комуністом Крижанівським. У них своє — на лінійці слави вирішили: посадити дерева пам'яті біля кожної вдової хати. І закласти в центрі села Грушки сквер Героїв — на честь усіх 217 односельців, що загинули на фронті. Це теж буде віха для них, солдатських вдов. На серці їм стане легше, коли бачитимуть, що ніхто не забуває про людей, яких вони чекали. І досі чекають...

М. ШЕВЧУК.

На знімку: С. Б. ХАЧАТРЯН (зліва) зі своєю ріднею на могилі капітана Арарата Алексаняна.

Фото В. КОВПАКА.

Комісар червоногалстучних

У дитинство кожного з нас увійшла людина в червоному галстуку і з комсомольським значком на грудях. Старша, досвідченіша від нас, вона завжди була нашим товаришем, чуйним, веселим, винахідливим, сміливим, невтомним. Це старша піонервожата — комісар червоногалстучних.

З Надією Володимирівною Чабан, старшою піонервожатою Тарасівської восьмилітньої школи, вперше ми познайомились на конкурсі «Пумо, дівчата», який був присвячений Дню народження Ленінського комсомолу. Симпатії бодільників були звернені до неї, хотілось підтримати її, підбадьорити. І в цьому конкурсі вона виійшла переможцем.

А потім було навчання піонерського активу, обласний піонерський зліт. Але ні разу нам не вдавалось поговорити. Підбігали дівчатка, прохали: «Надіє Володимирівно, поправте, будь ласка, нам стрічки». І хлопчики: «А скоро ми виступаємо?».

Хвилювались діти, хвилювалась і їхня піонервожата. Чотири роки працює Надія в Тарасівській восьмилітній, і весь час її дружина правофлангова в районі. У Новгородківський район приїхала вона з Тернопільської області разом зі своїм чоловіком — учителем фізики. Полюбила новий край, людей, вихованців.

Школа невеличка, вось-

мирічна. Може, дехто подумав, що в маленькій школі й працювати легше. Та це не так, — зробите висновок, коли побачите, як трудиться Надія Володимирівна. Вона керує не тільки піонерською дружиною, а й жовтеницькими групами, допомагає комсомольським активістам. І всім встигає своєчасно прийти на допомогу: підказати, як краще провести піонерський чи жовтеницький збір, грумандрівку, комсомольські збори чи зустрічі.

У Надії творча співдружність із учителями школи, класними керівниками, вихователями, загонівми вожатими.

Про якість роботи піонерської ватажки можна судити по рівню суспільної активності всього піонерського колективу і кожного юного лєнінця зокрема. А в дружній імені В. Комарова Тарасівської 8-річній школі всі дружини, ініціативні, активно беруть участь у гуртках і секціях. На рахунок піонерів тонни металоліт, макулатури, шефство над ветеранами війни і праці, малюками з дитячого садка.

Надія навчається на четвертому курсі філологічного факультету Кіровоградського педінституту. За підсумками недавньої атестації Надії Володимирівни Чабан присвоєно звання вожатого-інструктора.

А. РИБАК.

Новгородківський район.

З ТЕЛЕТАЙПНОЮ СТРІЧКИ ТАРС

НАЗУСТРІЧ ВСЕСВІТНЬОМУ ФЕСТИВАЛЮ МОЛОДІ І СТУДЕНТІВ

ГАВАНА. Кубинська молодь бере активну участь у підготовці до XII Всесвітнього фестивалю молоді і студентів у Москві, заявив тут перший секретар Національного Комітету Спільної Молодіжної Комісії Куби (СМК) Карлос Лахе. Він вказав на велике значення соціалістичного змагання, яке розгорнули юнаки й дівчата острова Свободи на ознаменування наступного форуму.

В лютому наступного року, повідомив К. Лахе, на Кубі почнеться висування делегатів на Московський фестиваль.

ПРАГА. Юнаки і дівчата Чехословаччини вносять свій неокрепний вклад у підготовку фестивалю. Так, наприклад, молодь підприємства «Тесла» готує у вільний час мобільні радіостанції для потреб організаторів фестивалю.

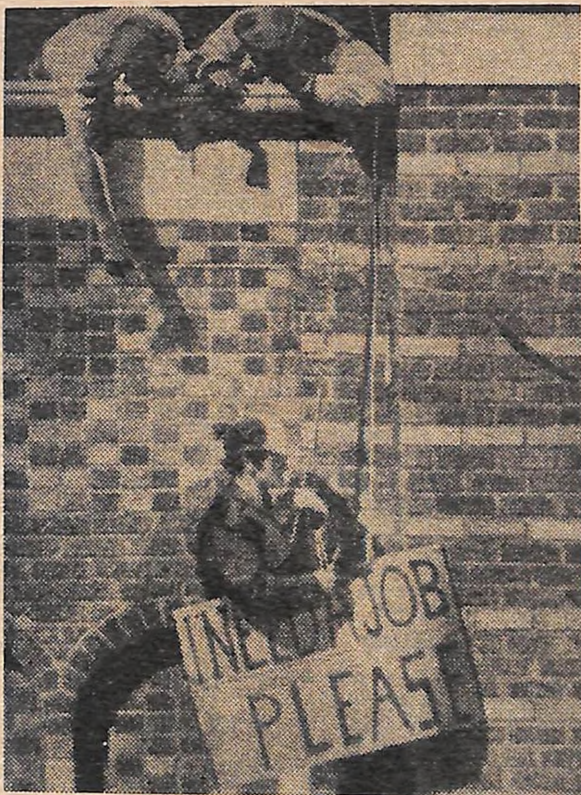
З усіх куточків Чехословаччини на рахунок Московського фестивалю надходять кошти, зароблені у добровільних трудових загонах, у ході студентського трудового семестру.

УЛАН-БАТОР. В умовах серйозного загострення міжнародного становища внаслідок агресивного курсу американського імperialізму і сил міжнародної реакції необхідно всіма силами зміцнювати солідарність прогресивної молоді планети, активізувати боротьбу за мир, проти загрози ядерної війни, заявив перший секретар Центрального Комітету Монгольської Революційної Спільної Молоді Центральної Нарангерел, виступаючи на засіданні Монгольського Національного Комітету по підготовці до XII Всесвітнього фестивалю молоді і студентів у Москві.

ПЛАНЕТА

ПЛАНЕТА

ПЛАНЕТА

США. Доведений до відчаю 32-річний безробітний Д. МАКЛАФЛІН повис на віршівці під самим дахом високого будинку. Вільною рукою він тримає планат — «Мені дуже потрібна робота».

О

Ізраїльська воєнщина всіляко намагається не допустити нормалізації обстановки в Лівані. Останнім часом ізраїльське командування направило бронетанкову колону в гірський район Харуб, провонуючи там збройні сутички між протистоящими угрупованнями. Раніше військові катери агресорів обстріляли беirutську набережну Рауша, літаки ізраїльських загрозників піддали масованому бомбардуванню район міста Бхамдун, що розташоване на південний схід від Бейрута. Серед мирних жителів є численні жертви, зруйновані житлові будинки.

На знімку: журналісти обдивляються осколки ракети, випущеної з ізраїльського літака у Бхамдуні.

Фото А. ЖУДРО. ТАРС.

